

Хомич В.Ф.

*кандидат педагогічних наук, доцент, перший проректор,
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний
педагогічний університет імені Григорія Сковороди*

ІНФОРМАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ УНІВЕРСИТЕТУ К ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Розвиток світової цивілізації сьогодні зазнає якісних суспільних трансформацій, визначальними чинниками якої є новітні інформаційні технології. Тенденції розвитку ІКТ на найближчі роки окреслені в дослідженнях [1, 2, 3, 4] і характерною ознакою цього процесу виділяється чотири базові елементи - соціальні мережі, мобільні пристрої, хмарні технології та управління інформацією. Прискорена зміна знань, технологій, інформації, обставин життєдіяльності людини призводить до формування «суспільства знань». Наразі доводиться констатувати, що світова «комп'ютерна революція» 80-х років ХХ ст. принесла в сучасну освіту не тільки нові технічні, але й дидактичні можливості – доступність інформації, можливість візуалізації освітнього процесу й застосування в навчанні можливостей сучасних програмних розробок. Проте у практиці вищих навчальних закладів, на жаль, ще домінує сьогодні навчально-адміністративний контроль, характерною ознакою якого є епізодичність одержання інформації, неопрацьованість науково обґрунтованих показників і критеріїв діяльності студентів і викладачів. Модель моніторингу якості вищої освіти в Україні ще остаточно не сформована. Тому виникає потреба в створенні об'єктивного соціального механізму виявлення інтелектуальних здібностей, обсягу та рівня знань особи та її здатності до професійної діяльності. У сукупності засобів діагностики якості підготовки фахівців важлива роль належить науково обґрунтованому, ретельно спланованому й раціонально організованому контролю за процесом і результатами навчально-пізнавальної діяльності. Розв'язання цієї проблеми частково вбачається в опорі на інформаційні технології оцінки рівня професійної компетентності, які поступово входять до системи вищої освіти (централізоване тестування, єдиний державний стандартизований іспит, ліцензійні інтегровані іспити тощо). Такий підхід обумовлений сучасною світовою тенденцією до створення глобальних відкритих освітніх та наукових систем.

Серед пріоритетних напрямів діяльності університету є автоматизація управління навчальним процесом за допомогою спеціальних інформаційно-комунікаційних технологій. Основу інформаційної структури університету становлять локальні комп'ютерна та телекомунікаційна мережі, студія навчального телебачення «Універс–TV», бібліотечно-інформаційний центр,

центр тестових технологій, Інтернет–сайти тощо. Завдяки інформаційним технологіям в університеті створено комп'ютерно орієнтоване навчальне середовище на базі «Moodle». Інструментальне середовище Moodle пропонує широкий спектр можливостей для повноцінної підтримки процесу навчання, різноманітні способи подання навчального матеріалу, перевірки знань і контролю успішності.

Користувачі системи Moodle отримують доступ до електронних ресурсів: робочих навчальних програм, текстів лекцій, методичних вказівок для виконання семінарських, практичних та лабораторних робіт, посібників, рекомендованої літератури, запитань до тестового контролю тощо.

Для роботи з будь-яким ресурсом, студенту достатньо зайти в систему Moodle під своїм логіном і паролем, знайти потрібний навчальний курс, відкрити (завантажити) необхідний ресурс. Зареєстрованими користувачами системи можуть бути лише студенти ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Під час реєстрації користувачів проводиться ідентифікація студента по електронній базі інформаційної системи університету.

Завдяки середовищу Moodle забезпечується організація й самостійної роботи студентів. Система навчально-методичних засобів, методичні матеріали, рекомендована література, завдання та вказівки викладача для виконання студентами завдань самостійної роботи розміщені в системі Moodle і є доступними для завантаження і ознайомлення.

У навчальному закладі здійснено перехід на електронну тестову форму моніторингу якості навчального процесу, що дозволяє системно й безперервно спостерігати за навчальною діяльністю кожного студента, позбутися суб'єктивізму в оцінюванні його знань. Для координації роботи в цьому напрямі в університеті створено відділ інформаційних технологій і моніторингу якості освіти. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною та літерною шкалами системи ECTS. Кількість балів, що присвоюється студентам, розділяється за критеріями виконання практичного (50 балів), теоретичного (30 балів) та модуля самостійної роботи (20 балів). Це дозволило запровадити єдині стандартизовані методики кількісного та якісного оцінювання знань студентів.

Науково-методичний супровід навчального процесу в університеті забезпечує бібліотека. До послуг студентів 6 читальних залів:

- зала гуманітарних дисциплін імені Тараса Шевченка;
- зала суспільних дисциплін імені Михайла Грушевського;
- дисплей-зала;
- конференц-зала імені Василя Сухомлинського;
- наукова зала імені Григорія Сковороди;
- зала інформаційних ресурсів «Чумацький шлях».

Дисплей-залу та залу інформаційних ресурсів обладнано 73 комп'ютерними робочими місцями, які із інформаційно-мультимедійним забезпеченням бібліотеки об'єднані в єдину локальну мережу університету з виходом в Internet. Інформаційне забезпечення бібліотеки складають:

- автоматизована бібліотечно-інформаційна система «УФД/Бібліотека»;
- електронне обслуговування читачів;
- електронний каталог книг та періодичних видань;

- інституційний депозитарій ePHSHEIR;
- доступ до міжнародних баз даних (Web of Science);
- Фонд мультимедійної бібліотеки;
- локальна комп'ютерна мережа тощо.

Технологізація процедур контролю й оцінки компетентностей студентів, упорядкування інформаційної взаємодії всіх підсистем навчання дозволяє забезпечити, на нашу думку, функціонування багаторівневого моніторингу якості надання освітніх послуг.

Список використаних джерел та літератури:

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія / В. Ю. Биков – К. : Атіка, 2009. – 684 с.
2. Гуревич Р. С. Інтерактивні технології навчання у вищому педагогічному навчальному закладі : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2013. – 309 с.
3. Доповідь про стан інформатизації та розвиток інформаційного суспільства в Україні за 2013 рік. – К., 2013. – 122 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dknii.gov.ua/2g=node/1469>].
4. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості. - К., НІСД, 2010.- 29 с.